

jemu nagonu, in ker ta nagon provzročuje slaba djanja, dovolite nam, da nadomestimo vašo voljo z našo, ter da vas obvarjemo vaše lastne slabosti med trdnimi zidovi — blaznice.

Književnost.

Vatroslav Oblak, Trije slovenski rokopisi iz prve polovice XVII. stoletja. Posebni odtisek iz „Letopisa Matice Slovenske za leto 1887“. V Ljubljani 1887. 57 str. vel. 8°. — Ako tudi g. pisatelj govori o tukaj priobčenih rokopisih bolj v jezikoslovnem obziru, vendar jih na tem mestu omenjamo, ker so vsi trije, izvirajoči iz XII. in XVIII. stol., pravniške vsebine ter pred vsem zanimivi kot zgodovinski spomeniki. Prvi rokopis, shranjen v dunajski vseučiliščni knjižnici, obsega razven nemških in talijanskih priseg tudi 16 (17) slovenskih iz prve polovice XVII. in XVIII. stol., drugi rokopis, v ljubljanski licejski knjižnici, nam podaje le malo natančen slovenski prevod gorskega zakona (BergkhRechtsordnung 1639) z leta 1644, tretji rokopis, ki ga je dobil g. pisatelj iz zapuščine Ferda Kočevarja, je slovenski dolžni list z leta 1630. Vse imenovane spomenike obravnava g. pisatelj z jezikoslovnega stališča. Oziral se pa ni na slovarni del, kar je obžalovati, kajti gotovo bi bilo zanimivo videti, kako je slovenski prelagatelj gorskega zakona podomačil pravniške izraze nemškega izvirnika.

H konci še dve opazki. Prvi rokopis, obsegajoč slovenske prisege, nam ni bil nikakor več nov. Gosp. pisatelj je prezrl, da ga je že l. 1884 objavil z nemškimi in talijanskimi prisegami vred g. dr. Fr. Simonič v Letopisu Mat. Slov., na str. 196—220. Primerjaje oba natiska se razvidi, da se razločujeta samo v malenkostih. Dalje omenjam, da tretji, dolžni list obsegajoči rokopis ni „najstarejša slovenska listina te vrste.“ Znan nam je še starejša z leta 1613, katero je priobčil Ferdo Kočevar v listku „Slovenskega Naroda“ 1873. l. šte. 104. Ker je zabelježena na tako skrivnem mestu, da jo le težko najti, ponatisnem jo tukaj:

Dolshny lisst Stefana Klobuzhara sa deset dukat inu sa siedem kablov shita — Mikotu Kashizhu inu nyhoui hishny gospodiny Mariny v Drashzhizhi (ta napis je zunaj). Jest Stefan Klobuzhar stanom na Bol-drashy, podloshnik pod gospodina Gala, sposnam sabo inu s totim moiem doshnim listom, ker kuli leta moi dolshni list naprei pride, aly se bode bral, de sem jest prau inu poshteno dolshan stariga dolga deset slatih dobro rasumnimu inu naprei vsetimu Mikoly Kashizha purgariu le tukaj v Metliki inu nihouy hishny gospodiny Mariny, inu sem polek tiga stariga dolga sprosil od nih siedem kablou shita. Tu istu shitu sem jest k moim lastnim rokam preiel k moi potreby. Obezhuieim jest Stefan ta imenouany dolg Mikotu inu Mariny do s. Lukesha dan tiga 1614. leta lepu poshteno plazhat s dobrim moshtom inu shenizo kaku vsa deshela na metlizko sha-

zvingo daie. Sa bulshiga inu vekshiga verouania vulio sem jest Stefan sabisal h poroku Mikotu inu Mariny vse moie lastne jerbe leshezhe inu stoiezhe, shinuzhe inu gibuzhe nishter vun ne vsamshi. Ako bih jest tiga imenouaniga dolga do rezheniga roka ne plazhal, tako da imaiio Miko inu Marina vse moie shinuzhe inu ghibuzhe noter vjety, inu nie sa frai lastno dershaty, inu sebe sa ta dolg pres vsake skode do pousledniga biezha po suoy dobry vuly naplatity, tu vse jest Stefan obezhuuem dershaty per moy very inu istiny inu per sauesy punta krainske deshele, de jest zhem Mikota inu Marino pres vsake skode dershaty. Sa bulshiga inu vekshiga verouania vulio sem jest Stefan sprosil dobro razumniga inu naprei vsetiga Gergoria Krashausa v tim zhasu v Drashzhizhlih shupana inu Gorshzheka, de on leta moy dolshny list sapezhaty seby inu suoy pezhaty pres skode. Pisan ta 21. dan decembra v tim 1613. lety.

Ako natančneje primerjamo obe listini, uverimo se, da imate v obče isti jezikovni značaj. Osobito nahaja se tudi v starejšem dolžnem listu zanimivi aorist „bih“ (ako bih jest ne plazhal), dočim mesti redke oblike „zho“ čitamo navadni „zhem“. Ker je v njih več enakih stavkov, smemo sklepati, da so bili že o tem času navadni obrazci dolžnih listov. Razrečje, v katerem je pisan mlajši spomenik, ima g. pisatelj za belokranjsko. Tega mnenja je bil gledé starejšega dolžnega lista tudi F. Kočevar, ako piše: Jezik ... je ono naročje, ki ga govore beli Kranjci in Hrvati okolo Karlovea. *Bogomil Krek.*

Drobne vesti.

(Osobne vesti.) Imenovani so: drž. pravdn. nam. Henrik Crusiz v Trstu dež. sod. svetnikom v Gorici, avskultant Blaž Dolinšek sod. pristavom v Ribnici, avskultant Janez Fabiani sodnim pristavom v Pulji.

Vladni svetnik Josip Dralka imenovan je namestnikom deželnega predsednika v deželni komisiji za pogozdovanje Krasa. Začasna okrajna komisarja Josip Orešek in Josip Rihar imenovana sta stalnima, začasni vladni koncipist Viljem Laschan vitez Moorland začasnim okrajnim komisarjem, začasni vladni koncipist Viktor Parma postal je definitiven konc. prakt. Ivan Tekavčič imenovan je začasnim vladnim koncipistom, Koncipist Anton Čapek imenovan je okrajnim komisarjem za Štajersko.

Premeščena sta: okrajni sodnik Avgust Jakopič iz Bolca v Koper, sodni pristav Emil Rizzoli iz Ribnice v Radeče.

Umirovljena sta: svetn. tajnik Rajmund Prettner v Celovci in sodni pristav Josip Parz na Ptuj.

Umrl je dné 8. februvarja t. l. konc. prakt. kranjske deželne vlade Todor Terbuhović pl. Schlachtschwert v Radoljici, dne 12. t. l. notar Julij vitez Gspan na Krškem.